

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Sect. 1. Historica ditionis Genuensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

TIOLÆ,	} DA.	} Sepionicum Salsum: <i>Sepionico Salso</i> , à fontibus falsis sic dictum, ex quibus sal coquantur indigenæ; in tabulis recentibus perperam hæc duo nomina separantur, & duo supponunt oppida.
Territoire de Fiorenzuola.		

Atque hætenus de Longobardiâ, parte implicatissimâ Italiæ, & quæ Geographos hætenus vehementer torfit; nos ei lucem attulimus quæ huic parti nondum affulserat. Si quid peccauimus, facile fuit inter tot tenebras impingere, atque labi; si quis manum porrexerit, tam auidè capiemus, vt nemo nos pertinaces dicat.

CAPVT QVARTVM.

De Ora Genuensi.

RESPUBLICA Genuensis olim tam potens fuit vt Venetam tantum non attriuerit, & si victoriâ suâ vt nouisset, penitus subruisset. In Oriente quid fecerint Genuenses contra Turcas & Sarracenos, quis ignorat? Cassam in Tauricâ Cherfoneso nonne diu tenuerunt? Sed cum ex iis aliqui Turcas in Europam traiecissent pœnas perfidiæ paucorum luit vniuersa Resp. & nunc precario viuere potius videtur quàm imperare olim *Domina maris* Genua. De Insulâ Corficâ, quæ tota eius est, dicemus capite 10. huius libri.

SECTIO. I. *Historica ditionis Genuensis.*

§. I. *Nomen huius Tractus.*

ANTIQUVM nomen fuit Liguria; recens est *Riuiera di Genoa*, quasi Riparia dicta, quia secundum maris littus, & ripam extenditur: nos quoque Galli eam dicimus *la Riuere de Gennes*, sed magis propriè *la Coste de Gennes*: aliter *le Genouezat*, vt Itali *Genouese*. Incolæ huius tractus in nostris historiis olim dicebantur *les Gene-*

PPppp ij

nois, sed quia Geneuenses extulere caput, nunc tantum dicuntur
les Gennois.

§. 2. *Quantitas huius regionis.*

Longitudo huius tractus duobus modis considerari potest, vel per lineam rectam ab vrbe Monachio *Monaco*, ad Lunæ rudera, & hæc distantia complectitur 165. mil. passuum, leucas Francicas 82 $\frac{1}{4}$, Germanicas 42. cum $\frac{1}{4}$. Si verò obliquè consideretur à Monachio ad Genuam 85. mille pass. leucæ Franc. 41. & dimidia, Germanicæ 20. $\frac{1}{4}$. à Genuâ ad Lunæ rudera 70. mil. pass. leucæ Francicæ 35. Germanicæ 17. cum dimidia inuenientur.

Latitudo verò *minima* desumitur à Genuâ Buzalam vsque 10. millium pass. vel 5. leucarum Francicarum, & Germ. 2. cum dimidia. *Maxima* verò à Genuâ ad Bettolam 40. mil. pass. 20. leucarum Franc. 10. Germanicarum.

§. 3. *Qualitas huius regionis.*

OLIM Liguria sterilis credita, accedente incolarum industriâ, fertilissima reddita est. Celebrantur tamen potissimum eius vina maximè Tabiana, & Taggina, cæque Apiana dicta, *Muscât*. Magni quoque sit oleum Rapallense *de Rapalo*, nec minùs Planense *de Piano*. Regio inter Genuam & Neruium profus amœna est, aëris gratissimi atque saluberrimi, cultissimi soli, cum tot villis magnificis, vt vna vrbs amœna dici queat.

§. 4. *Mores Genuensium.*

PARVM liberales & hospitaes vulgò creduntur Genuenses, lucro deditissimi, foris splendidi, domi tenaces & parci. Fortes sunt in bellis maritimis, in terrestribus minùs generosi. Seruis vtuntur mancipiis Turcicis non tantum ad priuatas triremes, sed ad domestica munia. Mulieres hîc splendide vestitæ obambulant, iuniores in luxum profusæ, ad pietatem vergente iam ætate pronæ. Hîc virgo vix ante vigesimum annum nubit. Cætera quæ de iis circumferuntur aut omnibus nota sunt, aut falsa. Perfidos credunt eos Galli, quare cum sese Ludouico XI. Regi Galliæ, clientes ob-

tulissent, ipse illos dæmoni addixit, tanquam tali domino dignos. De eorum seditionibus, vide Beniamini Itinerarium, vbi leges tum decies mille turres in vrbe fuisse, vnde ciues miserè conficiebant sese.

§. 5. *Origo Reipublicæ Genuensis.*

REIP. suæ initia non promouent Genuenses vltra annum 1100. à quo tempore annis 300. variis factionibus Spinularum *des Spinola*, Auriarum *des Doria*, Fliscorum *des Fiesques*, Grimaldorum *des Grimaldi*, distracta est atque lacerata. Quare Genuenses coacti sunt confugere ad vicinos Principes Henricum VI. Cæsarem, Robertum Andinum Regem Neapolitanum, Reges Franciæ, Mediolanenses Principes sub quorum imperio satis durâ conditione vsi sunt. Tandem virtute Simonis Buccæ Nigræ libertatem recepere excusso Mediolanensium iugo anno 1444. Hic porrò Simon Remp. constituit, & primus Dux electus est, tumque cautum vt qui gessissent magistratus ab anno 1100. à principatu & cæteris magistratibus arcerentur, & eos soli gererent populares qui tum *NOVI* dicti sunt. Sed ortis factionibus inter Fulgosios, & Adornios, res iterum turbata, principatu tamen summo penes populum & *NOVOS* remanente. Donec Octavianus Fulgosius, arce quæ à Gallistenebatur captâ, & destructâ, XII. viros Reip. ordinandæ creauit, à quibus nomina *Veterum*, & *Nouorum* tolli cœpta sunt. Sed interruptum tam sanctum consilium, Adorniis ad se principatum trahentibus. Tandem rem absoluit Andreas Auria qui obtinuit à Carolo V. in gratiam proditoris Gallorum, vt patriæ suæ libertas redderetur, & nouam Reip. formam induxit anno 1528. quâ & *Antiqui*, & *Noui* in partem munerum venerunt, sublatis discordiarum nominibus: constitutæ XXVII. familia, XXII. *Nobilitium*, v. *Popularium*, omnibus tamen *Nobilitium* nomen concessum est. Sed postmodum renouatæ sunt lites Antiquorum & Nouorum, his modò vincentibus; modò succumbentibus, donec anno 1575. res arbitrio delegatorum Pontificis, Imperatoris, Regum Franciæ & Hispaniæ Respublica composita est, scriptis capitibus 61. ex quibus nunc satis quietè administratur.

§. 6. Regimen Politicum Genuensum.

Dux præcipuus est magistratus, qui publicas ædes, palatium vocant, inhabitat, eique Prætoriani adhibentur quinquaginta Germani, tantumque biennio præest: sequuntur *Octouiri*, vulgò dicti *la Signoria*, qui cum Duce summum consilium faciunt. Imperator vnâ cum *Tribunis militaribus* 40: annuâ potestate legionibus præsumt, & optimatum suffragiis creantur, sicut & præcedentes *Octouiri*. Seligitur insuper *Prætor* cum duobus *Legatis*, quorum vnus vt vocant *Fiscalia* tractat, alter *Criminalia*: adiiciuntur *Quinque-viri*, priuatorum iudiciorum in biennium, quam iurisdictionem *Rotam* vocant. Seliguntur etiam *Septemviri* ad lites extra ordinem definiendas. Insuper accedit *Syndicatus Quinque virorum*, (qui viri censores sunt) hi aduersus *Octouiros*, & *Ducem*, exacto magistratu statuunt, edicto proposito, si quis ciuium de eorum iniuriâ queratur. Si conqueritur nemo, edunt edictum de magistratu sanctè obito. Hic quoque aliud collegium *San-Georgianum* dictum anno 1407. institutum, cui Resp. suam incolumitatem debet; eius officium est videre ne priuati cum Rep. contrahentes vllum damnum patiantur. Hæc autem Societas ornata est magnis priuilegiis à Pontificibus, & Imperatoribus, & quicumque in eâ magistratum capessunt, priuilegia eius Societatis se seruaturos iurare coguntur. Præest autem illa, & ius dicit *Locatariis*, vt vocant, siue qui redituum participes sunt. Huic autem *Octouiri* præsumt qui *Protectores* vulgò nominantur, quorum munus est annuum, & sexto quoque mense eliguntur quatuor. Sunt etiam alij *Octouiri* dicti *Quadragenta quatuor*, quia anno 1544. eligi cœperunt, quòd superiores *Octouiri* negotiis expediendis pares non essent. Ex iis duo quotannis mutantur, & prouidere debent, vt res Sodalitatis *San-Georgianæ* promoueanur, atque *Corficam Insulam* cum aliquot ciuitatibus administrant. Dereliquis Magistratibus vide libellum de Principibus Italiae. Vbi nominari videbis 28. Præfecturas Genuenses, Vicariatus quinque, Capitanatus tres, Gubernaturam, vt vocant, vnâ, duas Præturas, Commissariatus duos.

§. 7. *Potentia Reip. Genuensis.*

OLIM potentissima fuit, potita aliquot insulis, & diu Tauricâ Chersoneso, Venetâ superior, Pisanæ æmula, & sæpe victrix. In præsentia annui reditus percipit quingenta millia aureorum; olim instruebat octo triremes, nunc tantum sex, quæ vtramque oram Orientalem, & Occidentalem tueantur; si res exigeret centum armaret: olim educere potuit 60. peditum millia, equitum decem millia, nunc etiam alit 28740. indigenarum, 500. Heluetios Friburgenses, 300. Italos, & centum Corsos. Habet & 600. tormenta bellica variis in locis. Vno verbo multa posset, si Genuenses Reip. suæ, quàm priuatis commodis addictiores essent.

§. 8. *De variis Principibus in Remp. Genuensem sibi ius arrogantibus.*

EORVM aliqui partes sibi tantum vendicant, alij vniuersam.

PARTEM eius suam esse ait 1°. *Dux Sabaudie*, qui suam esse ait Saouanam, quam ait vnum esse ex 7. Marchionatibus à Cæsare Othone Alteramo Saxoni concessis, ex quo se oriundum putat; idem etiam sibi ius arrogat *Dux Saxonie*. 2°. *Dux Hetruriz* suam esse putat Sarzanam in agro Tusco, itémque Corsicam Insulam, quam ait esse Pisanorum quorum Remp. occupauit.

TOTAM dicunt esse suam Reges duo, Galliz, atque Hispaniz. *Gallie* quidem *Rex*, inquit Thuanus lib. 12. quia hæc Resp. sese dedit Carolo V I. cui & commissæ sunt arces decem Reipublicæ; quo iure postea vsus Lud. XII. eam bis recuperauit, & Principes Mediolanenses qui eam occupauere, Francos Reges primarios dominos agnouere. vt ostendit Philippus Cominæus. Certè Ludouici XII. nomine Philippus Cliensis 8. annis huic præfuit, quando & rebellauere Genuenses, & domiti arcem quasi frænum acceperere. Sub Francisco I. Octavianus Fulgosius Regis nomine Reip. præfuit, & eo ad Ticinum victo atque capto Gallicum ius & nomen eiurauit.

Hispanie Reges suam esse dicunt, quia Duces Mediolanenses hanc quondam vsurparunt, Aurelianensi & Burgundicâ factionibus Galliam lacerantibus. Et verò Carolus V. Imperator impetrare

conatus erat ab Andreâ Auriâ, vt vrbi arcem imponeret, quod cum neglectâ etiam salute Auriâ repudiasset, alium excogitauit modum Genuæ sibi addicendæ. Nam iis emunxit pecuniam, spe ingentis fœnoris, quod & fecit filius eius Philippus, sed vterque miseris Genuensibus illufit fœpius, plurésque vbique terrarum decoquere coëgit; quæ pluribus leges apud Thuanum lib. cxvii. ex quo ista mutuati sumus.

§. 2. De variis ditionibus huic regioni insertis.

SEPTEM præcipuæ numerantur Dynastiæ, seu Principatus, Monachij, Principatus Oneliæ, & Comitatus Marri, Finalij Dynastia, Pontremoliense Territorium, & Marchionatus Toreliæ, Comésque Quensis.

PRINCIPATUS MONACHII, *Principauté de Monaco*, aliter de *Mourgues*: Grimaldorum est. Olim vt volunt Genuenses an. 1214. Monachium ab Imperatore Reip. suæ fuerat attributum, sed fœuientibus Genuæ factionibus Veterum Nobilium & Nouorum, summam sibi auctoritatem hinc Grimaldi vsurparunt, & rerum potiti sunt. Carolus V. Imp. relictis huius ditionis vestigalibus, & addito Marchionatu Campaniæ in Regno Neapolitano Principi Monachij, vrbi & castro præsidium Hispanicum imposuit, & ab Hispanis ad nostram vsque ætatem hæc regiuncula retenta est, Principe hinc precariò tantum dominante, sed ante aliquot annos Honoratus Grimaldus vir fortissimus & prudentissimus graue iugum excussit, Francorumque in partes transiit; ideoque factus est Dux & Patricius Valentinus in Delphinatu, & plus accepit à Rege Franciæ quàm poterat ab Hispano sperare. Percipiebat olim annui redditus octoginta aureorum millia, nunc supra centum recipit. In libello de Principibus Italiæ dicitur idem Corregij Dynastia.

PRINCIPATUS ONELIÆ, & COMITATUS MARRI, *la Principauté d'Oneglia, & le Comté de Marro*, Sabaudicæ ditionis, sed ante aliquot annos vtrâque ditione potiebatur Hispanus, easque seruabat, nunc redditæ sunt Mauricio Sabaudicæ, qui exinde Princeps Oneliæ dictus est.

MARCHIONATUS TORELIÆ, *le Marquisat de Toreglia* supra Genuam, & ultra Apenninum porrigitur; possidetur ab Auriis, les
Do-